

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA

NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
TRGOVINI, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

Zagreb, svibanj 2011. godine

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovini sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj: 56/90, 135/97, 8/98 - pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 – pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 – pročišćeni tekst, 55/2001 – ispravak, 76/2010 i 85/2010 – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Trgovina kao važna gospodarska djelatnost ima ključnu ulogu u gospodarstvu. Nesporna je činjenica da je danas ta djelatnost suočena s velikim izazovima na tržištu, kao što su povećana konkurencija, koncentracija, uvođenje novih tehnologija, nužnost pružanja novih usluga i oblika prodaje baziranih na razvoju elektroničkog poslovanja, a što je rezultat sveukupne globalizacije.

Budući razvoj ove djelatnosti ovisit će u prvom redu o prilagodbi novonastalim uvjetima, kako na globalnom i regionalnom tako i na lokalnom tržištu, ali i o dogradnji zakonske regulative koja bi trebala osigurati njezin nesmetan rast i razvoj te je ujedno približiti razini razvijenosti u drugim zemljama s razvijenim gospodarstvom.

Što se tiče institucionalnog uređenja djelatnosti trgovine, ista je uređena donošenjem Zakona o trgovini („Narodne novine“, broj 87/08 i 116/08), kojim su uređeni uvjeti za obavljanje te djelatnosti. Usvajanjem Zakona o trgovini, stvoren je pravni temelj za funkcioniranje i daljnji razvoj djelatnosti trgovine u našoj zemlji.

Ovim se Konačnim prijedlogom zakona, uvodi novina kojom se, prije svega, a radi jednostavnosti postupka i otklanjanja administrativnih zapreka, propisuje iznimka od obveze izdavanja rješenja o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti trgovine od strane nadležnog tijela, na način da se uvodi institut nastavka obavljanja djelatnosti trgovine u određenom prodajnom objektu, uz kondicionalno i kumulativno ispunjenje uvjeta koji se odnose na pretpostavke vezane uz prostor, opremu i sredstva kojima se obavlja djelatnost trgovine i ranije izdanog rješenja nadležnog tijela o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti trgovine za određeni poslovni prostor.

To stoga što je rješenje o ispunjavanju minimalno tehničkih i drugih uvjeta za obavljanje djelatnosti trgovine u smislu postojećih odredbi Zakona o trgovini i njegovim provedbenim propisima realan akt, odnosno, akt koji se izričito odnosi na prostor, opremu i sredstva kojima se obavlja djelatnost trgovine u prodajnom objektu, a ne personalan akt, tj. akt u kojem bi bitnu ulogu imala osoba trgovca i promjene vezane uz njegovu osobu.

Naime, djelatnost trgovine mogla bi se obavljati u prodajnim objektima, ukoliko je za isti prodajni objekt već izdano rješenje nadležnog tijela o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti trgovine, a u međuvremenu nije došlo do bitnih promjena vezano uz prostor, opremu i sredstva kojima se obavlja djelatnost trgovine. Na taj način skraćuje se administrativni proces izdavanja rješenja i trgovcima omogućuje brže, ekonomičnije i jednostavnije odvijanje djelatnosti trgovine.

Konačnim prijedlogom zakona briše se dosadašnja odredba važećeg Zakona koja se odnosi na obvezu ministarstva nadležnog za poslove gospodarstva da u postupku izdavanja lokacijske dozvole određuje posebne uvjete za obavljanje trgovine u određenim vrstama prodajnih objekata, budući navedeno predstavlja administrativnu zapreku za investitora.

Na taj način ukida se provođenje opsežnog postupka vezanog uz izdavanje suglasnosti o ispunjavanju uvjeta za obavljanje trgovine na malo u prodavaonicama veće građevinske površine kao i sve administrativne radnje i ovlasti vezane uz rad Povjerenstva za provedbu sadašnje Uredbe o posebnim uvjetima za obavljanje trgovine na malo u određenim vrstama prodavaonica („Narodne novine“, br.105/2001).

Isto tako, značajna novina predložena je proširivanjem kruga osoba koje mogu obavljati djelatnost trgovine pa tako djelatnost trgovine mogu obavljati i pravne osobe (udruge, zadruge, ustanove i sl.), dakle neprofitne pravne osobe, koje prema posebnim propisima radi ostvarivanja svojih ciljeva, a sukladno odredbama statuta ili drugih općih akata, svoje proizvode prodaju na malo izvan prodavaonica na način propisan odgovarajućim odredbama Zakona o trgovini, uz propisivanje iznimke od primjene odredbi ovoga Zakona (prigodna prodaja). Određuje se, također i mogućnost prodaje robe kroz pokretnu prodaju, uz ispunjenje uvjeta propisanih odlukom predstavničkog tijela mjesno nadležnog grada ili općine.

Naime, kod trgovine na malo izvan prodavaonica, kao oblik trgovine na malo, uvodi se i način prodaje kada se prodaja robe i/ili usluga obavlja u prostorima kulturnih, sakralnih, obrazovno - pedagoških, znanstvenih javnih ustanova, kao i prostorima drugih javnih ustanova te prostorima koji se smatraju zaštićenim područjem prirode. Nadalje, predlaže se iznimka od primjene odredbi Zakona o trgovini koji se odnose na ispunjavanje minimalno tehničkih i drugih uvjeta kada se radi o prigodnoj prodaji (sajmovi, izložbe i sl.), kao i prodaji koju pravne osobe (udruge, zadruge, ustanove i sl.), obavljaju u okviru svoje redovne djelatnosti.

U svrhu daljnje i bolje dogradnje obavljanja djelatnosti trgovine te izjednačavanja svih subjekata na tržištu koji se u smislu postojećih pozitivnih propisa smatraju trgovcem, a vezano za osobe zaposlene u toj grani gospodarstva na radnim mjestima prodavača i trgovačkog poslovođe, Konačnim prijedlogom zakona određuje se najmanji stupanj srednjeg obrazovanja potreban za rad na tim radnim mjestima, a to je završeno srednje obrazovanje u trogodišnjem trajanju.

Naime, zbog poistovjećivanja organizacije načina obavljanja gospodarske djelatnosti trgovine (obrt i trgovačko društvo) u važećem Zakonu o obrtu kao općem zakonu i njegovim provedbenim propisima i zakonske nejasnoće značenja termina

„industrijski način“ koji se primjenjuje na trgovačka društva, mišljenja smo da se odredbe Zakona o obrtu ne mogu odnositi na trgovačka društva koja obavljaju djelatnost trgovine, te su na taj način u nejednakom pravnom režimu osobe zaposlene kod fizičke osobe obrtnika kao trgovca i osobe zaposlene kod trgovca koji je registriran kao trgovačko društvo, pravna osoba. Takvo pravno uređenje u suprotnosti je s odredbom članka 4. Zakona o trgovini kojom je propisano da je trgovac, u smislu ovoga Zakona, pravna ili fizička osoba registrirana za obavljanje kupnje i prodaje robe i/ili pružanja usluga u trgovini. To i stoga što su pravne osobe kao društva koja obavljaju gospodarsku djelatnost detaljno razrađene Zakonom o trgovačkim društvima. Naime, za nastanak društava pravnih osoba nije dovoljno sklapanje pravnog posla na kojemu se ona temelje, već se zahtijeva i državna provjera jesu li ispunjene pretpostavke koje se traže za nastanak pravne osobe koja u slučaju pozitivnog utvrđenja dovodi do upisa u sudski registar. Taj je upis konstitutivne naravi, tj. društvo nastaje kao pravna osoba kada se upiše u sudski registar. Isto tako, Zakonom o trgovačkim društvima uređen je i pojam trgovca kojim se označava osoba čije se poslovanje uređuje trgovačkim pravom, a tim se pravom uređuju poslovni odnosi među trgovcima u kojima dolazi do potpune primjene pravila da su trgovci adresati normi trgovačkog prava.

Slijedom svega navedenog, Konačnim prijedlogom zakona vrši se izjednačavanje potrebne stručne spreme u slučaju kada se radi o osobama zaposlenim na radnim mjestima prodavača i trgovačkog poslovođe u pravnoj osobi koja obavlja gospodarsku djelatnost (trgovačko društvo) sa osobama zaposlenima na tim radnim mjestima kod fizičke osobe obrtnika.

Nadalje, predloženim novelama propisana je jednaka obveza vezana uz problematiku stavljanja robe na tržište, kako za trgovce koji stavljaju na tržište uvozne proizvode, tako i za trgovce koji stavljaju na tržište proizvode proizvedene u Republici Hrvatskoj.

Bitnim svakako treba naglasiti da se predloženim izmjenama i dopunama Zakona o trgovini propisuje što se ne smatra nepoštenim trgovanjem u smislu odredbi ovoga Zakona, a u cilju suzbijanja sive ekonomije i nezakonitog poslovanja u obavljanju djelatnosti trgovine što predstavlja dogradnju postojećeg zakonskog okvira i time neposredno utječe na ostvarivanje mjera ekonomske politike u prioritetnim područjima za stvaranje ravnopravnih uvjeta na tržištu za sve gospodarske subjekte.

Nadalje, a u cilju suzbijanja nelegalnog i nezakonitog obavljanja djelatnosti trgovine i sprječavanja svakog oblika nelojalne konkurencije na tržištu rada, uvodi se kaznena odgovornost i za građanina koji bez legaliteta obavlja prodaju robe izvan prodavaonica suprotno odredbama ovoga Zakona ili prodaje proizvode koji se prema posebnim propisima ne mogu prodavati na otvorenim prostorima. Borba protiv sive ekonomije i nelojalne tržišne utakmice prioritet su za nesmetano funkcioniranje i razvoj gospodarstva Republike Hrvatske te je nužno vođenje računa o uređenju tržišta u svim područjima kroz dogradnju zakonske regulative.

U odnosu na važeći Zakon dopunjena je odredba koja se odnosi na obavljanje djelatnosti trgovine na način da se propisuje zabrana oglašavanja, izlaganja kao i prodaja robe pornografskog sadržaja osobama mlađim od 18 godina na svim

prodajnim mjestima. Na taj se način, a radi suzbijanja uočenih primjera u praksi, predloženom mjerom zabrane nastoje zaštititi prava i interesi djece koja su zbog svoje dobi posebno osjetljiva na proizvode takvoga sadržaja.

Ovim se Konačnim prijedlogom zakona, brišu odredbe zakona o radnom vremenu prodavaonica sadržane u odredbama Zakona o trgovini („Narodne novine“, broj 87/08 i 116/08), a sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske, broj: U-I-642/2009 i dr. od 19. lipnja 2009. godine („Narodne novine“, br. 76/2009. od 1. srpnja 2009.).

Predloženim izmjenama i dopunama, također se uvodi nadzor nad uvozom i izvozom oružja koje uvoze i izvoze fizičke osobe za svoje potrebe te se u tom smislu propisuje i stupanje na snagu propisa o nadzoru robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava.

Sve navedene novine u svom konačnom cilju imaju za svrhu poboljšanje djelatnosti trgovine kao važne gospodarske djelatnosti pa je i navedena dogradnja zakonske regulative, prioritetno usmjerena na njezin nesmetan rast i razvoj unutar njenog institucionalnog uređenja.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu.

IV. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 159. Poslovnika Hrvatskog sabora („Narodne novine“, br. 71/2000, 129/2000, 117/2001, 6/2002 – pročišćeni tekst, 41/2002, 91/2003, 58/2004, 69/2007, 39/2008 i 86/2008), predlaže se donošenje ovog Zakona po hitnom postupku, imajući u vidu što hitnije uređenje djelatnosti trgovine vezano uz sankcioniranje osobe građanina koji bez legaliteta obavlja djelatnost trgovine kao i uređenje problematike vezane uz sivu ekonomiju i nelojalnu konkurenciju, a što se ovim Zakonom uređuje proširenjem postojećih odredbi o nepoštenom trgovanju, obzirom da se velik dio gospodarskih aktivnosti još uvijek obavlja bez legaliteta te navedena materija nije na odgovarajući način uređena posebnim propisima.

V. TEKST KONAČNOGA PRIJEDLOGA ZAKONA, S OBRAZLOŽENJEM

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRGOVINI

Članak 1.

U Zakonu o trgovini (Narodne novine, broj: 87/2008, 116/2008 i 76/2009 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), u članku 2. iza točke 4., dodaju se točke 5., 6. i 7. koje glase:

„5. Prodavač“ je osoba koja neposredno prodaje ili slaže robu u trgovini te savjetuje kupca o svojstvima i namjeni robe.

6. „Trgovački poslovođa“ je osoba koja rukovodi materijalno-financijskim poslovanjem trgovine.

7. „Fizička osoba - građanin“ je svaka osoba koja nije registrirana za obavljanje kupnje i prodaje robe i/ili pružanja usluga u trgovini.“

Dosadašnje točke 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., i 14., postaju točke 8. 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16. i 17.

Članak 2.

U članku 5. stavku 1. podstavak 1. mijenja se i glasi:

„- nositelj i/ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva upisan u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava u skladu s posebnim propisima, kada svoje poljoprivredne proizvode prodaje na malo izvan prodavaonica na način iz članka 10. stavka 1. podstavka 1., 2., 4., 5., 8., 9. i 10. ovoga Zakona, kao i na tržnicama na veliko iz članka 7. stavka 3. ovoga Zakona“,

Iza podstavka 6. dodaje se podstavak 7. koji glasi:

„ - pravne osobe (udruge, zadruge, ustanove i sl.) koje prema posebnim propisima radi ostvarivanja svojih ciljeva, a sukladno odredbama statuta ili drugih općih akata, svoje proizvode prodaju na malo izvan prodavaonica na način iz članka 10. stavka 1. podstavka 2., 3., 4., 9. i 13. ovoga Zakona“.

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Iznimno, odredba stavka 2. ovoga članka ne odnosi se na osobe iz stavka 1. podstavka 1., 2., 3., 4. i 6. ovoga članka kada se prodaja robe i/ili usluga obavlja prigodnom prodajom (sajmovi, izložbe i sl.).“

Članak 3.

U članku 10. stavku 1. podstavku 10. riječi: „seljačkih ili“, brišu se.

Iza podstavka 12. dodaje se podstavak 13. koji glasi:

„ – u prostorima kulturnih, sakralnih, obrazovno - pedagoških, znanstvenih i drugih javnih ustanova te prostorima koji se smatraju zaštićenim područjem prirode.“.

U stavku 3. riječi: „predstavničko tijelo mjesno nadležnog grada ili općine.“, zamjenjuju se riječima: „predstavničko tijelo grada ili općine.“.

Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

„(4) Prodaja robe na način iz stavka 1. podstavka 5. ovoga članka (pokretna prodaja), može se obavljati samo uz uvjete propisane odlukom predstavničkog tijela grada ili općine na čijem području se pokretna prodaja obavlja.“.

U dosadašnjem stavku 4., koji postaje stavak 5. riječi: „nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave“, zamjenjuju se riječima: „predstavničko tijelo grada ili općine“.

U dosadašnjem stavku 5., koji postaje stavak 6. riječi: „Nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave“, zamjenjuju se riječima: „Predstavničko tijelo grada ili općine“.

Članak 4.

U članku 11., iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

„(4) U trgovini na malo zabranjeno je oglašavanje kao i izlaganje i prodaja robe pornografskog sadržaja, osim tiskovina, osobama mlađim od 18 godina.“

Dosadašnji stavak 4. koji postaje stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Prodavač mora uskratiti prodaju robe iz stavka 1., 3. i 4. ovoga članka kupcu ako procijeni da je mlađi od 18 godina, a kupac dobrovoljno ne dokaže da nije mlađi od 18 godina davanjem na uvid prodavaču neke od osobnih isprava.“ .

Iza stavka 5. dodaje se stavak 6. koji glasi:

„(6) Odredbe stavka 2. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju na oglašavanje, izlaganje i prodaju robe pornografskog sadržaja.“ .

Članak 5.

U članku 13. dodaje se stavak 9. koji glasi:

„(9) Iznimno od stavka 6. ovoga članka, bez novog rješenja o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti trgovine, djelatnost trgovine može se obavljati u prodajnim objektima sukladno odredbama ovoga Zakona, ukoliko je za isti prodajni objekt već izdano rješenje nadležnog tijela o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti trgovine ako se radi o nastavku obavljanja djelatnosti trgovine, a u međuvremenu nije došlo do bitnih promjena vezanih uz prostor, opremu i sredstva kojima se obavlja djelatnost trgovine.“.

Članak 6.

Članak 14. briše se.

Članak 7.

Članak 15. mijenja se i glasi:

„Osobe koje su zaposlene u trgovačkom društvu ili obrtu registriranom za obavljanje djelatnosti trgovine na radnom mjestu prodavača ili trgovačkog poslovođe, moraju imati najmanje završeno srednje obrazovanje u trogodišnjem trajanju.“.

Članak 8.

U članku 16. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Ako se isprave o stanju robe iz stavka 1. ovoga članka ne nalaze u prodajnom objektu, trgovac ih je dužan dostaviti najkasnije u roku od 24 sata nakon zahtjeva nadležnog inspektora ili druge ovlaštene osobe.“.

Članak 9.

Iza članka 16., dodaje se Naslov i članak 16.a koji glase: „STAVLJANJE ROBE NA TRŽIŠTE

članak 16.a

(1) Trgovac koji stavlja na tržište tehničke proizvode, motorna i druga vozila, njihove dijelove dužan je osigurati jamstveni list.

(2) Trgovac iz stavka 1. ovoga članka dužan je, tijekom jamstvenog roka, osigurati servis i rezerve dijelove za proizvode iz stavka 1. ovoga članka.“.

Članak 10.

U članku 19. stavak 4. briše se.

Članak 11.

U članku 53., dodaje se stavak 6. koji glasi:

„(6) Ukoliko se radi o robi za koju je potrebna dozvola sukladno propisima o nadzoru robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstva radnje iz stavka 1. ovoga članka, mogu se obavljati sukladno propisima o nadzoru robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava.“

Članak 12.

Članci 58., 58.a, 59., 60. i 62., brišu se.

Članak 13.

U članku 64., dodaje se stavak 2. koji glasi:

„(2) Nepoštenim trgovanjem ne podrazumijeva se prodaja robe ispod njene nabavne cijene s porezom na dodanu vrijednost kada se radi o skorom isteku roka valjanosti, povlačenju robe iz asortimana, potpunoj rasprodaji zbog zatvaranja objekta te stečaja i likvidacije trgovačkog društva, odnosno zatvaranja obrta ili drugim razlozima kojima trgovac ne čini radnje kojima se sprječava, ograničava ili narušava tržišno natjecanje.“

Članak 14.

U članku 68. stavak 1. podstavak 4. mijenja se i glasi:

„ – prodaje alkoholna pića i pića koja sadrže alkohol ili duhanske proizvode te oglašava, izlaže i prodaje robu pornografskog sadržaja osobama mlađim od 18 godina (članak 11.),“

Podstavak 5. mijenja se i glasi:

„ – djelatnost trgovine obavlja u prostoru za koji nadležni ured državne uprave u županiji, odnosno nadležno upravno tijelo Grada Zagreba nije izdalo rješenje kojim se utvrđuje da prostor, oprema i sredstva ispunjavaju propisane uvjete za obavljanje djelatnosti trgovine (članak 13.),“

Iza podstavka 5., dodaje se novi podstavak 6. koji glasi:

„ – trgovac učini neku radnju koja se smatra nepoštenim trgovanjem (članak 64.),“

Dosadašnji podstavak 6. postaje podstavak 7.

Dosadašnji podstavak 7. koji postaje podstavak 8. mijenja se i glasi:

„- ne istakne ili se ne pridržava istaknutog radnog vremena (članak 61.),“

Dosadašnji podstavak 8., postaje podstavak 9.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Iznimno, mjera pečačenja iz stavka 1. za radnje iz stavka 1. podstavka 1., 2., 4., 5., 6., 7. i 8. ovoga članka neće se provesti ako trgovac najkasnije u roku od pet radnih dana od dana donošenja usmenog rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti trgovine nadležnom inspektoratu dostavi dokaze da su utvrđeni nedostaci iz podstavka 1., 2., 4., 5., 6., 7. i 8. ovoga članka otklonjeni, kao i o izvršenoj uplati novčanog iznosa od 30.000,00 kuna u državni proračun. U protivnom, rješenje će se provesti pečačenjem sljedeći radni dan nakon isteka roka za dostavu propisanih dokaza.“

Iza stavka 3., dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

„(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka, nadležni inspektor rješenjem će obustaviti upravni postupak i poništiti usmeno rješenje iz stavka 1. ovoga članka.“

Dosadašnji stavci 4., 5. i 6., postaju stavci 5., 6. i 7.

U dosadašnjem stavku 7. koji postaje stavak 8. riječi: "ili zabraniti prodaju robe", brišu se.

U stavku 8. podstavak 1. mijenja se i glasi:

„ – nema istaknute oznake o zabrani prodaje alkoholnih pića i pića koja sadrže alkohol ili duhanskih proizvoda ili zabrane oglašavanja, izlaganja i prodaje robe pornografskog sadržaja osobama mlađim od 18 godina (članak 11.),“

Podstavak 3. mijenja se i glasi:

„ – trgovac ne dostavi najkasnije u roku od 24 sata nakon zahtjeva nadležnog inspektora ili druge ovlaštene osobe isprave o stanju robe (članak 16.),“

Podstavak 4. mijenja se i glasi:

„- proizvodi stavljeni u promet tijekom jamstvenog roka nemaju osigurani servis i rezervne dijelove (članak 16.a).“

Podstavak 5. briše se.

Dosadašnji stavci 8. i 9., postaju stavci 9. i 10.

Članak 15.

U članku 70. stavku 1. podstavak 2. mijenja se i glasi:

„ - djelatnost trgovine obavlja u prostoru za koji nadležni ured državne uprave u županiji, odnosno nadležno upravno tijelo Grada Zagreba nije izdalo rješenje kojim se utvrđuje da prostor, oprema i sredstva ispunjavaju propisane uvjete za obavljanje djelatnosti trgovine (članak 13.),“

Stavak 1. podstavak 3. briše se.

Dosadašnji podstavci 4., 5., 6., 7. i 8., postaju podstavci 3., 4., 5., 6. i 7.

Dosadašnji podstavak 9. koji postaje podstavak 8. mijenja se i glasi:

„ – ne istakne na jasan, vidljiv i čitljiv način na ulazu u prodavaonicu radno vrijeme prodavaonice ili se ne pridržava istaknutog radnog vremena prodavaonice (članak 61.),“

Dosadašnji podstavak 10. postaje podstavak 9.

Članak 16.

U članku 71. stavku 1. podstavku 5. riječi: „predstavničko tijelo mjesno nadležnog grada ili općine“, zamjenjuju se riječima: „predstavničko tijelo grada ili općine“.

Iza podstavka 5. dodaje se novi podstavak 6. koji glasi:

„- prodaje robu putem pokretne prodaje protivno uvjetima propisanim odlukom predstavničkog tijela grada ili općine na čijem području se pokretna prodaja obavlja (članak 10. stavak 4.),“

Dosadašnji podstavak 6. koji postaje podstavak 7. mijenja se i glasi:

„- obavlja trgovinu na malo izvan prodavaonica ako taj oblik trgovine obavlja na štandovima i klupama izvan tržnica na malo, putem kioska, putem automata i prigodnom prodajom na površinama koje imaju pristup s javno-prometne površine, za koje predstavničko tijelo grada ili općine nije dalo odobrenje (članak 10. stavak 5.)

Dosadašnji podstavak 7. koji postaje podstavak 8. mijenja se i glasi:

„- prodaje u trgovini na malo alkoholna pića i druga pića koja sadržavaju alkohol te duhan i duhanske proizvode suprotno odredbama ovoga Zakona kao i odredbama posebnih propisa osobama mlađim od 18 godina te ako na prodajnim mjestima, oglašava, izlaže i prodaje robu pornografskog sadržaja osobama mlađim od 18 godina (članak 11.),“

Dosadašnji podstavak 8. koji postaje podstavak 9. mijenja se i glasi:

„- se isprave o stanju robe ne nalaze u prodajnom objektu ili ih trgovac u propisanom roku od 24 sata ne dostavi nadležnom inspektorcu ili drugoj ovlaštenoj osobi na njegov zahtjev (članak 16.),“

Dosadašnji podstavci 9., 10., 11. i 12., postaju podstavci 10., 11., 12. i 13.

Dosadašnji podstavak 14. koji postaje podstavak 15. mijenja se i glasi:

„- suprotno ovom Zakonu ili propisima donesenim na temelju ovoga Zakona uvozi i izvozi robu bez odobrenog kontingenta (članak 38.), ili bez dozvole ili suprotno uvjetima u dozvoli (članak 49. i 50.),“

Dosadašnji podstavci 15., 16., 17. i 18., postaju podstavci 16., 17., 18. i 19.

Članak 17.

Članak 73. mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba - građanin ako prodaje robu izvan prodavaonice iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona te ako prodaje proizvode koji se prema posebnim propisima ne mogu prodavati na otvorenim prostorima.“

Članak 18.

U članku 75. stavci 1. i 2. mijenjaju se i glase:

„(1) Za prekršaje iz članka 70. stavka 1. podstavka 1., 2., 5., 6., 7., 8. i 9. i članka 71. stavka 1. podstavka 2., 7., 8. i 14., članka 71. stavka 3. koji se odnosi na prekršaje iz članka 71. stavka 1. podstavka 1., 2., 5., 6., 7., 8., 9., 11., i 15., osim novčane kazne, izvršit će se i oduzimanje imovinske koristi ostvarene izvršenjem prekršaja i oduzimanje predmeta koji su uporabljeni ili namijenjeni za izvršenje prekršaja ili su nastali izvršenjem prekršaja.“

„(2) Za prekršaj iz članka 71. stavka 1. podstavka 15. i članka 71. stavka 3. koji se odnosi na prekršaj iz članka 71. stavka 1. podstavka 15. ovoga Zakona, osim novčane kazne može se izvršiti i oduzimanje predmeta koji su uporabljeni ili namijenjeni za izvršenje prekršaja ili su nastali izvršenjem prekršaja.“

Članak 19.

Članak 76. mijenja se i glasi:

„(1) Prekršajni postupak za prekršaje iz članka 70. stavka 1. podstavka 5. ovoga Zakona vodi Financijski inspektorat Republike Hrvatske – Ministarstvo financija.“

(2) Prekršajni postupak za prekršaje iz članka 71. stavka 1. podstavka 13., 14., 15., 16. i 17. i članka 72. ovog Zakona vodi Ministarstvo financija - Carinska uprava.“

Članak 20.

Predstavničko tijelo grada ili općine na čijem području se pokretna prodaja obavlja, dužno je donijeti provedbeni propis na osnovi ovlaštenja iz članka 3. stavka 4. ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 21.

Na osobe koje su zatečene na radnim mjestima prodavača ili trgovačkog poslovođe prije stupanja na snagu ovoga Zakona, ne primjenjuje se odredba članka 7. ovoga Zakona.

Članak 22.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona, prestaje važiti:

- Uredba o posebnim uvjetima za obavljanje trgovine na malo u određenim vrstama prodavaonica („Narodne novine“, broj: 105/2001.),
- Popis vezanih i povlaštenih obrta koji je sastavni dio Pravilnika o vezanim i povlaštenim obrtima i načinu izdavanja povlastica („Narodne novine“, broj: 31/1995., 87/2001., 47/2005. i 42/2008.) u dijelu koji se odnosi na stručnu spremu pod G. Trgovina na veliko i na malo.

Članak 23.

Postupci započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se po odredbama ovoga Zakona.

Članak 24.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama, osim odredbe članka 10. ovoga Zakona koja stupa na snagu donošenjem propisa o nadzoru robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava kojim se regulira navedeno područje.

VI. OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBI ZAKONA

Uz članak 1.

Odredbom ovoga članka definiraju se pojmovi osobe prodavača, trgovačkog poslovođe kao i osoba građanina koji se koriste u ovom zakonu.

Uz članak 2.

Ovom odredbom propisuju se oblici trgovine na malo izvan prodavaonica za određene djelatnosti trgovine kojom odredbom se određuje da nositelj i/ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva svoje proizvode može prodavati i putem kioska i automata. Na taj način izvršena je i izmjena termina sukladno posebnom propisu tj Zakonu o poljoprivredi („Narodne novine“ br. 149/09.). Isto tako, proširuje se krug osoba koje mogu obavljati djelatnost trgovine, uz propisivanje iznimke od primjene odredbe ovoga zakona (prigodna prodaja).

Uz članak 3.

Ovom odredbom uvodi se novi oblik trgovine na malo izvan prodavaonica. Isto tako, ovom odredbom, izvršena je izmjena termina sukladno Zakonu o poljoprivredi kao posebnom propisu. Nadalje, ovom odredbom daje se ovlast predstavničkom tijelu grada ili općine da svojom odlukom utvrdi, odnosno, propiše uvjete za obavljanje pokretne prodaje. Naime jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave mogu sukladno odredbama članka 16., 17. i 18. Zakona o komunalnom gospodarstvu donijeti Odluku o komunalnom redu u kojoj mogu propisati i mjere koje se odnose na pokretnu prodaju koja se obavlja na javnim površinama (kao npr. zaustavljanje u dužem vremenskom periodu, oštećenja javne površine i sl.).

Uz članak 4.

Ovom odredbom propisuje se zabrana oglašavanja, izlaganja i prodaja robe pornografskog sadržaja, osim tiskovina, osobama mlađim od 18 godina na svim prodajnim mjestima.

Uz članak 5.

Ovom odredbom se, a radi jednostavnosti postupka i otklanjanja administrativnih zapreka, propisuje iznimka od obveze izdavanja novog rješenja o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti trgovine od strane nadležnog tijela, tj. uvodi se institut nastavka obavljanja djelatnosti trgovine, kao posebnost ovoga zakona, uz kondicionalno i kumulativno ispunjenje pretpostavki vezanih uz prostor, opremu i sredstva kojima se obavlja djelatnost trgovine.

Uz članak 6.

Ovom odredbom briše se dosadašnja odredba važećeg Zakona koja se odnosi na obvezu ministarstva nadležnog za poslove gospodarstva da u postupku

izdavanja lokacijske dozvole određuje posebne uvjete za obavljanje trgovine u određenim vrstama prodajnih objekata, budući navedeno predstavlja administrativnu zapreku za investitora.

Uz članak 7.

Ovom odredbom propisuje se stručna sprema, odnosno uvjet za radna mjesta prodavača i trgovačkog poslovođe u trgovini, a to je završeno srednje obrazovanje u trogodišnjem trajanju.

Uz članak 8.

Ovom odredbom propisuje se rok za dostavu isprava o stanju robe koje se ne nalaze u prodajnom objektu na zahtjev za to ovlaštenim osobama.

Uz članak 9.

Ovom odredbom propisuje se jednaka obveza vezana uz problematiku stavljanja robe na tržište, kako za trgovce koji stavljaju na tržište uvozne proizvode, tako i za trgovce koji stavljaju na tržište proizvode proizvedene u Republici Hrvatskoj.

Uz članak 10.

Ovom odredbom vrši se brisanje odredbe radi usklađenja sa postojećom legislativom.

Uz članak 11.

Ovom odredbom uvodi se nadzor nad uvozom i izvozom oružja koje uvoze i izvoze fizičke osobe za svoje potrebe.

Uz članak 12.

Ovom odredbom vrši se usklađenje odredaba zakona o radnom vremenu prodavaonica sa Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I-642/2009 i dr. od 19. lipnja 2009. („Narodne novine“, br. 76/2009. od 1. srpnja 2009. godine).

Uz članak 13.

Ovom odredbom propisuje se što se ne podrazumijeva nepoštenim trgovanjem u smislu odredbi ovoga zakona, a u cilju suzbijanja sive ekonomije i nezakonitog poslovanja u obavljanju djelatnosti trgovine.

Uz članak 14.

Ovom odredbom vrši se usklađenje odredbi o nadzoru i upravnim mjerama sa materijalnim odredbama Zakona vezano uz povredu odredbi koje se odnose na zabranu oglašavanja, izlaganja i prodaje robe pornografskog sadržaja, osim

tiskovina, osobama mlađim od 18 godina na svim prodajnim mjestima i neisticanja obavijesti o tome, obavljanje djelatnosti trgovine bez rješenja nadležnog tijela, nepošteno trgovanje, nedostavljanje isprava o stanju robe u propisanom roku ovlaštenim osobama te neosiguravanju servisa i rezervnih dijelova u jamstvenom roku prilikom stavljanja proizvoda u promet, a što važećim Zakonom nije bilo uređeno.

Uz članak 15.

Ovom odredbom vrši se usklađenje kaznenih odredbi sa materijalnim odredbama Zakona vezano uz ispunjavanje uvjeta za izdavanje rješenja nadležnog tijela za obavljanje djelatnosti trgovine te isticanje radnog vremena prodavaonice.

Uz članak 16.

Ovom odredbom vrši se usklađenje kaznenih odredbi sa materijalnim odredbama Zakona vezano uz poboljšanje izričaja kod određivanja nadležnosti predstavničkog tijela lokalne samouprave, prekršajno se kvalificira djelo obavljanja pokretne prodaje suprotno uvjetima propisanim odlukom predstavničkog tijela grada ili općine, prekršajno se kvalificira oglašavanje, izlaganje i prodaje robe pornografskog sadržaja, osim tiskovina, osobama mlađim od 18 godina na svim prodajnim mjestima, prekršajno se kvalificira djelo nedostavljanja isprave o stanju robe koja se ne nalazi u prodajnom objektu u propisanom roku ovlaštenoj osobi te se činjenično pravno proširuje pravna kvalifikacija djela prekršaja vezana uz postupanja suprotno uvjetima u dozvoli.

Uz članak 17.

Ovom odredbom propisuje se prekršajna odgovornost samo za fizičku osobu građanina koji prodaje robu izvan prodavaonica, odnosno robu koja se prema posebnim propisima ne smije prodavati na otvorenim prostorima.

Uz članak 18.

Ovom odredbom izvršeno usklađenje kaznenih odredbi, odnosno, ispravak postojećih prekršajnih odredbi ovoga Zakona.

Uz članak 19.

Ovom odredbom određuje se nadležnost tijela ovlaštenih za vođenje prekršajnih postupaka ovisno o vrsti prekršaja iz ovoga Zakona.

Uz članak 20.

Ovom odredbom vrši se usklađenje prekršajne odredbe sa materijalnom odredbom ovoga zakona u odnosu na ovlast predstavničkog tijela grada ili općine vezano uz pokretnu prodaju.

Uz članak 21.

Ovom prijelaznom i završnom odredbom propisuje se primjena ovoga Zakona u odnosu na osobe koje su zatečene u trgovini na radnim mjestima prodavača ili trgovačkog poslovođe prije stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članke 22., 23. i 24.

Ovi članci reguliraju vođenje postupaka koji su započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona kao i prestanak važenja pojedinih propisa te stupanje na snagu ovoga Zakona i početak njegove primjene.

VII. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU

Tekst odredbi Zakona o trgovini („Narodne novine“, broj: 87/08 i 116/08) koje se mijenjaju i dopunjuju:

Značenje izraza sadržanih u Zakonu

Članak 2.

U smislu ovoga Zakona pojedini izrazi imaju sljedeća značenja:

1. »Prodajni objekt« je prodavaonica, skladište, tržnica na veliko, tržnica na malo ili drugi oblici prodaje robe izvan prodavaonice.
2. »Prodavaonica« je posebno uređen prodajni objekt u kojem se obavlja djelatnost trgovine, a sastoji se od prodajnog prostora i pomoćnih prostorija.
3. »Specijalizirana prodavaonica« je prodavaonica koja pretežito prodaje jednu vrstu robe.
4. »Skladište« je prodajni objekt (otvoren, natkriven ili zatvoren) namijenjen za smještaj i čuvanje robe te za obavljanje ostalih aktivnosti skladištenja, odnosno prodajni objekt u kojem se obavlja trgovina.
5. »Radno vrijeme u djelatnosti trgovine« je dnevno i tjedno radno vrijeme u kojem su prodavaonice i drugi oblici trgovine otvoreni za kupce.
6. »Nabavna cijena« je jedinična cijena koštanja po kojoj se kupuju robe i usluge čiju strukturu čine fakturirana cijena dobavljača umanjena za eventualne popuste i zavisni troškovi nabave koji su vezani uz konkretnu nabavu materijala i sredstava za rad.
7. »Direktna prodaja« je prodaja proizvoda kupcima izravno od proizvođača ili registriranog trgovca, na mjestu proizvodnje ili putem zastupnika, najčešće u njihovim domovima ili domovima drugih osoba te na ostalim mjestima izvan stalnih maloprodajnih mjesta.
8. »Blagdani« su svi blagdani određeni Zakonom o blagdanima, spomendanima i neradnim danima.
9. »Domaća proizvodnja« je proizvodnja iste ili izravno konkurentne robe na carinskom području Republike Hrvatske, koju čine svi proizvođači te robe ili proizvođači čija proizvodnja te robe čini pretežan dio njezine ukupne proizvodnje.
10. »Šteta« je značajno slabljenje položaja domaće proizvodnje, materijalna šteta domaćoj proizvodnji, prijetnja štete ili materijalno zaostajanje razvoja takve proizvodnje.
11. »Ista roba« je roba koja je po svojim svojstvima identična, ili ukoliko takve robe nema, druga roba koja nije identična po svojstvima, ali ima svojstva koja su većim dijelom slična.
12. »Ispitni postupak« je postupak kojim se utvrđuje postojanje, obujam i učinak uvoza koji se ispituje na domaću proizvodnju te uzročnu vezu između takvog uvoza i štete za domaću proizvodnju.
13. »Dampinški uvoz« je uvoz robe na carinsko područje Republike Hrvatske po cijeni nižoj od njezine stvarne vrijednosti.
14. »Subvencionirani uvoz« je uvoz na carinsko područje Republike Hrvatske robe koja je primila potporu u proizvodnji ili pri izvozu, posredno ili neposredno u zemlji podrijetla ili zemlji izvoza.

Obavljanje trgovine

Članak 5.

(1) Osim trgovca iz članka 4. ovoga Zakona, djelatnost trgovine mogu obavljati i:

- nositelj i/ili član seljačkog gospodarstva ili obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva upisan u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava u skladu s posebnim propisima, kada svoje poljoprivredne proizvode prodaje na malo izvan prodavaonica na način iz članka 10. stavka 1. podstavka 1., 2., 5., 9. i 10. ovoga Zakona, kao i na tržnicama na veliko iz članka 7. stavka 3. ovoga Zakona,
- pravna ili fizička osoba koja nema obvezu upisa u Upisnik dobavljača sadnog materijala u skladu s posebnim propisima, kad poljoprivredni sadni materijal prodaje na malo izvan prodavaonica na način iz članka 10. stavka 1. podstavka 1., 2., 5., 9. i 12., kao i na tržnicama na veliko iz članka 7. stavka 3. ovoga Zakona,
- pravna ili fizička osoba koja posjeduje povlasticu za gospodarski ribolov na moru, povlasticu za gospodarski ribolov na slatkim vodama, povlasticu za uzgoj riba i drugih morskih organizama i povlasticu za akvakulturu, kada ribe i druge morske organizme prodaje na malo izvan prodavaonica na način iz članka 10. stavka 1. podstavka 1., 4., 5., 9. i 11. ovoga Zakona, kao i na tržnicama na veliko ribom iz članka 7. stavka 6. ovoga Zakona,
- pravna ili fizička osoba upisana u Upisnik šumoposjednika, kad šumske proizvode prodaje na malo izvan prodavaonica na način iz članka 10. stavka 1. podstavka 1., 2., 5. i 9. ovoga Zakona, kao i na dražbama u skladu sa člankom 6. ovoga Zakona i tržnicama na veliko u skladu sa člankom 7. ovoga Zakona,
- zastupnik koji obavlja direktnu prodaju za registriranog trgovca ili proizvođača,
- pravna ili fizička osoba registrirana za obavljanje proizvodne djelatnosti, kad svoje proizvode prodaje na malo.

(2) Osobe iz stavka 1. podstavka 1., 2., 3., 4. i 6. ovoga članka mogu obavljati djelatnost trgovine ukoliko ispunjavaju uvjete iz članka 12. ovoga Zakona.

Članak 10.

(1) Trgovina na malo izvan prodavaonica je oblik trgovine na malo kada se prodaja roba i/ili usluga obavlja na neki od sljedećih načina:

- na štandovima i klupama na tržnicama na malo,
- na štandovima i klupama izvan tržnica na malo,
- na štandovima i klupama unutar trgovačkih centara, ustanova i sl.,
- putem kioska,
- pokretnom prodajom,
- prodajom na daljinu (prodaja putem kataloga, TV prodaja, prodaja putem interneta, prodaja putem telefona),
- direktnom prodajom putem zastupnika,
- prodaja putem automata,
- prigodnom prodajom (sajmovi, izložbe i sl.),
- u proizvodnim objektima seljačkih ili obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava,
- u proizvodnim objektima pravnih ili fizičkih osoba koje posjeduju povlasticu za akvakulturu ili povlasticu za uzgoj riba i drugih morskih organizama,
- u spremištima, trapilištima i sl. koja prodaju poljoprivredni sadni materijal.

(2) Na način iz stavka 1. ovoga članka ne može se prodavati roba ako je takav način

prodaje zabranjen posebnim propisima.

(3) Prodaja robe na javno-prometnim površinama na štandovima i klupama izvan tržnica na malo, prodaja putem kioska, prodaja putem automata i prigodna prodaja, može se obavljati samo na mjestima koja svojom odlukom odredi predstavničko tijelo mjesno nadležnog grada ili općine.

(4) Prodaja robe na štandovima i klupama izvan tržnica na malo, prodaja putem kioska, prodaja putem automata i prigodna prodaja na površinama koje imaju pristup s javno-prometne površine može se obavljati samo na mjestima za koja je nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave dalo odobrenje.

(5) Nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave propisat će vanjski izgled prodajnog objekta iz stavka 3. odnosno stavka 4. ovoga članka vodeći računa o lokalnim ambijentalnim značajkama.

Članak 11.

(1) U trgovini na malo zabranjuje se prodaja alkoholnih pića i drugih pića koja sadrže alkohol osobama mlađim od 18 godina.

(2) Na svim prodajnim mjestima na kojima se prodaju alkoholna pića i pića koja sadrže alkohol mora biti istaknuta oznaka o zabrani njihove prodaje osobama mlađim od 18 godina.

(3) Stavak 1. i 2. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuje i na duhan i duhanske proizvode u skladu s posebnim propisima.

(4) Prodavač mora uskratiti prodaju robe iz stavka 1. i 3. ovoga članka kupcu ako procijeni da je mlađi od 18 godina, a kupac dobrovoljno ne dokaže da nije mlađi od 18 godina davanjem na uvid prodavaču neke od osobnih isprava.

Uvjeti za obavljanje trgovine

Članak 13.

(1) Zahtjev za izdavanje rješenja o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti trgovine iz članka 12. stavka 1. ovoga Zakona podnosi se mjesno nadležnom uredu državne uprave u županiji, odnosno gradskom uredu Grada Zagreba nadležnom za gospodarstvo prema mjestu gdje se nalazi prodajni objekt i mora sadržavati sljedeće podatke i dokaze:

– o pravu korištenja poslovnog prostora,

– da prodajni objekt ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona te druge uvjete propisane posebnim propisima.

(2) Ispunjavanje uvjeta iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje mjesno nadležni ured državne uprave u županiji, odnosno gradski ured Grada Zagreba nadležan za gospodarstvo.

(3) Ako mjesno nadležni ured državne uprave u županiji, odnosno gradski ured Grada Zagreba nadležan za gospodarstvo utvrdi da su ispunjeni uvjeti iz stavka 1. ovoga članka donijet će, u roku od 30 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva, rješenje da prodajni objekt, oprema i sredstva pomoću kojih se obavlja trgovina

udovoljavaju minimalnim tehničkim, općim sanitarnim i zdravstvenim uvjetima i uvjetima sukladno propisima o hrani za obavljanje registrirane djelatnosti trgovine te drugim uvjetima propisanim posebnim propisima, a sukladno ovom Zakonu i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(4) Mjesno nadležni ured državne uprave u županiji, odnosno gradski ured nadležan za gospodarstvo Grada Zagreba dostavit će rješenje iz stavka 3. ovoga članka nadležnoj ispostavi područnog ureda Porezne uprave, nadležnoj ispostavi područne jedinice Državnog inspektorata, nadležnoj sanitarnoj inspekciji, Državnom zavodu za statistiku te Ministarstvu.

(5) Djelatnost trgovine ne može se započeti obavljati prije nego što mjesno nadležni ured državne uprave u županiji, odnosno gradski ured Grada Zagreba nadležan za gospodarstvo izda rješenje da prodajni objekt, oprema i sredstva pomoću kojih se obavlja trgovina ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona te druge uvjete propisane posebnim propisima.

(6) U prodajnom objektu se ne smije obavljati oblik trgovine za koji mjesno nadležni ured državne uprave u županiji, odnosno gradski ured Grada Zagreba nadležan za gospodarstvo nije izdao rješenje.

(7) Ako se utvrdi da je prodajni objekt prestao ispunjavati neki od uvjeta navedenih u stavku 1. ovoga članka, mjesno nadležni ured državne uprave u županiji, odnosno gradski ured Grada Zagreba nadležan za gospodarstvo donijet će rješenje o prestanku važenja rješenja iz stavka 3. ovoga članka.

(8) Iznimno od stavka 6. ovoga članka djelatnost trgovine izvan prodajnog objekta može se obavljati povremeno (za vrijeme trajanja manifestacija, sajмова, prigodnih priredbi i sl.) sukladno sanitarnim propisima.

Članak 14.

(1) Ministarstvo u postupku izdavanja lokacijske dozvole određuje posebne uvjete za obavljanje trgovine u određenim vrstama prodajnih objekata.

(2) Vrste prodajnih objekata i kriterije za određivanje posebnih uvjeta za obavljanje trgovine iz stavka 1. ovoga članka određuje Vlada uredbom na prijedlog Ministarstva i Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

Članak 15.

(1) Osobe koje su na temelju ugovora o radu zaposlene u trgovačkom društvu ili obrtu registriranom za obavljanje djelatnosti trgovine na radnim mjestima prodavača, blagajnika ili trgovačkog poslovođe, moraju ispunjavati poseban uvjet stručne spreme.

(2) Posebne uvjete za obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom uz prethodno mišljenje Hrvatske obrtničke komore i Hrvatske gospodarske komore.

Članak 16.

- (1) Trgovac mora nadležnom inspektoru i drugoj ovlaštenoj osobi osigurati podatke o stanju robe u prodajnom objektu na temelju isprava iz kojih se može spoznati poslovni događaj. Isprave o robi u prodajnom objektu moraju imati osobito podatke o:
- imenu ili nazivu dobavljača,
 - broju i nadnevku isprave o zaduženju ili razduženju robe,
 - nazivu, mjernoj jedinici i količini robe,
 - prodajnoj cijeni robe,
 - promjeni prodajne cijene robe.
- (2) Ako se podaci o stanju robe iz stavka 1. ovoga članka ne vode u prodajnom objektu, trgovac je dužan dostaviti navedene podatke najkasnije 24 sata nakon zahtjeva nadležnog inspektora i druge ovlaštene osobe.

Uvjeti za obavljanje trgovine robe s inozemstvom

Članak 19.

- (1) Roba koja se uvozi ili privremeno uvozi mora glede zdravstvene, veterinarske ili fitosanitarne ispravnosti udovoljavati uvjetima koji su propisani u Republici Hrvatskoj.
- (2) Roba koja se uvozi može biti stavljena na tržište ako je sukladna s propisanim zahtjevima, označena u skladu s odgovarajućim propisima te ako su za robu osigurane propisane isprave o sukladnosti.
- (3) Motorna vozila koja se uvoze u Republiku Hrvatsku moraju biti tehnički ispravna u skladu s propisima o tehničkoj ispravnosti vozila na cestama, a prije njihovog stavljanja na tržište ili prve registracije u Republici Hrvatskoj moraju odgovarati propisanim zahtjevima o homologaciji.
- (4) Trgovac koji uvozi motorna vozila i druga vozila, njihove dijelove i tehničke proizvode, dužan je osigurati jamstveni list, popis servisa, kao i rezervne dijelove pri stavljanju te robe na hrvatsko tržište.

Prava fizičkih osoba pri uvozu i izvozu

Članak 53.

- (1) Domaće i strane fizičke osobe mogu slobodno unositi i primati iz inozemstva, odnosno iznositi i slati u inozemstvo predmete osobne prtljage, hranu i predmete za osobne potrebe i potrebe članova svoje obitelji, predmete za potrebe svog domaćinstva i životinje, u količinama koje nisu namijenjene preprodaji. Predmeti naslijeđeni u inozemstvu mogu se slobodno unositi, a iznositi – uz uvjet uzajamnosti. Predmeti predviđeni međudržavnim ugovorima mogu se slobodno unositi i iznositi u skladu s tim ugovorima.
- (2) Uvjet uzajamnosti iz stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na naslijeđene predmete državljana zemalja članica Svjetske trgovinske organizacije (WTO).
- (3) Domaće i strane fizičke osobe mogu iznositi i slati u inozemstvo robu, odnosno kulturna dobra i kulturne predmete prema posebnim propisima samo na temelju suglasnosti ministarstva nadležnog za kulturu.

- (4) Fizičke osobe koje radi preseljenja uvoze opremu namijenjenu za obavljanje djelatnosti, istu mogu uvoziti u skladu s carinskim propisima.
- (5) Ukoliko se radi o zaštićenim divljim svojstama te njihovim dijelovima i derivatima radnje iz stavka 1. ovoga članka, mogu se obavljati samo uz prethodno dopuštenje tijela nadležnog za poslove zaštite prirode.

Radno vrijeme u djelatnosti trgovine

Radno vrijeme prodavaonica

Članak 58.

- (1) Prodavaonice mogu od ponedjeljka do subote započeti s radom najranije u 6.00 sati, a završiti s radom najkasnije do 21.00 sat.
- (2) Prodavaonice nedjeljom i u dane blagdana ne rade, osim ako je Zakonom drugačije određeno.
- (3) U razdoblju od 1. lipnja do 1. listopada te tijekom prosinca prodavaonice mogu raditi nedjeljom.
- (4) Prodavaonice iz stavka 3. ovoga članka mogu započeti s radom najranije u 7.00 sati, a završiti s radom najkasnije do 14.00 sati.
- (5) Na dan uoči Uskrsa (Velika subota), na dan 24. prosinca (Badnjak) i 31. prosinca (Stara godina), prodavaonice mogu završiti radom najkasnije do 15.00 sati ako taj dan pada u radni dan.
- (6) Ako dani 24. prosinca (Badnjak) i 31. prosinca (Stara godina) padaju u nedjelju, prodavaonice mogu završiti radom najkasnije do 14.00 sati.
- (7) Na dan prvog studenoga (Svi sveti) štandovi i klupe izvan tržnica na malo za prodaju cvijeća i svijeća i kiosci za prodaju cvijeća i svijeća mogu započeti s radom najranije u 6.00 sati, a završiti s radom najkasnije do 21.00 sat.
- (8) Na dan Uskrsni ponedjeljak i 26. prosinca prodavaonice iz članka 60. stavka 1. podstavka 1., 2. i 3. ovoga Zakona mogu započeti s radom najranije u 7.00 sati, a završiti s radom najkasnije do 14.00 sati.

Članak 58a.

Općim aktima nadležnog tijela iz članka 58. stavka 1. ovoga Zakona početak radnog vremena prodavaonica ne može biti određen ranije od 6.00 sati niti završetak kasnije od 24.00 sata.

Članak 59.

Iznimno od odredbi članka 58. stavka 1. i stavka 2. ovoga Zakona od 0 do 24 sata mogu raditi:

- benzinske postaje i prodavaonice na malo unutar zatvorenog dijela benzinskih postaja

– prodavaonice na graničnim prilazima, unutar zatvorenih područja autocesta na odmorištima, unutar zatvorenih područja kolodvora, zrakoplovnih luka, luka i pristaništa, te luka nautičkog turizma.

Članak 60.

(1) Iznimno od članka 58. stavka 2. i 3. ovoga Zakona, nedjeljom tijekom cijele godine mogu raditi:

- štandovi i klupe izvan tržnica na malo za prodaju cvijeća i svijeća,
- kiosci za prodaju tiska, cvijeća i svijeća,
- specijalizirane prodavaonice za prodaju kruha i pekarskih proizvoda, tiska, cvijeća i svijeća,
- benzinske postaje i prodavaonice na malo unutar zatvorenog dijela benzinskih postaja,
- prodavaonice na graničnim prilazima, unutar zatvorenih područja autocesta na odmorištima, unutar zatvorenih područja kolodvora, zrakoplovnih luka, luka i pristaništa, te luka nautičkog turizma.
- specijalizirane prodavaonice za prodaju suvenirna.

(2) Prodavaonice iz stavka 1. podstavka 1., 2. i 3. ovoga članka mogu započeti s radom najranije u 7.00 sati, a završiti s radom najkasnije do 14.00 sati, a prodavaonice iz stavka 1. podstavka 6. ovoga članka mogu započeti s radom najranije u 6.00 sati, a završiti s radom najkasnije do 21.00 sat.

(3) Prodavaonice i benzinske postaje iz stavka 1. podstavka 4. i 5. ovoga članka mogu raditi od 0 do 24 sata.

(4) Nedjeljom tijekom cijele godine mogu raditi i:

- prodajni objekti u sklopu bolnica, lječilišta, toplica, hotela i hotelskih kompleksa, autokampova, muzejsko-galerijskih objekata te nacionalnih parkova i zoooloških vrtova, a sukladno njihovom radnom vremenu,
- prodajni objekti u kojima se prodaju proizvodi namijenjeni promidžbi i zabavi za vrijeme održavanja događanja u koncertnim dvoranama i kinima, kongresnim dvoranama, sportskim objektima i igralištima,
- prodavaonice na brodovima – dva sata prije početka i za vrijeme trajanja plovidbe.

Članak 62.

(1) Odredbe ovoga Zakona kojima se uređuje radno vrijeme prodavaonica odnose se i na radno vrijeme skladišta i drugih oblika trgovine na veliko.

(2) Odredbe ovoga Zakona kojima se uređuje radno vrijeme prodavaonica, ne odnose se na radno vrijeme klupa na tržnicama na malo, prodavaonica unutar zatvorenog dijela tržnica na malo za prodaju prehrambenih proizvoda, tiska, cvijeća, svijeća i suvenirna, kao i prigodnu prodaju (sajmovi, izložbe i sl.), koji mogu raditi sukladno radnom vremenu tržnica na malo i prigodne prodaje.

(3) Odredbe ovoga Zakona kojima se uređuje radno vrijeme prodavaonica, ne odnose se na radno vrijeme pokretne prodaje, prodaje na daljinu, direktnu prodaju putem zastupnika i prodaju u proizvodnim objektima seljačkih ili obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava.

Nepošteno trgovanje

Članak 64.

Nepoštenim trgovanjem u smislu ovoga Zakona smatra se osobito:

- prodaja robe ispod njezine nabavne cijene s porezom na dodanu vrijednost,
- reklamiranje, oglašavanje ili ponuda robe ili usluga navođenjem podataka ili upotrebom izraza s kojima se iskorištava ugled drugog trgovca, njegovih proizvoda ili usluga, odnosno proizvoda drugog trgovca,
- davanje podataka o drugom trgovcu, ako ti podaci štete ili mogu nanijeti štetu ugledu i poslovanju drugog trgovca,
- prodaja robe s oznakama ili podacima ili izgledom koji stvaraju ili bi mogli stvoriti zabunu glede izvora, načina proizvodnje, količine, kakvoće ili drugih osobina robe,
- radnje trgovaca usmjerene na prekid poslovnih odnosa, između drugih trgovaca ili koje sprečavaju ili otežavaju poslovne odnose drugih trgovaca,
- neopravdano neispunjavanje ili raskidanje ugovora s pojedinim trgovcem kako bi se sklopio isti ili povoljniji ugovor s drugim trgovcima,
- ugovaranje izvoza robe i usluga po nižoj cijeni ako je drugi trgovac već ugovorio izvoz takve robe i usluge po višoj cijeni čime se nanosi šteta tom trgovcu,
- davanje ili obećanje darova, imovinske ili druge koristi drugom trgovcu, njegovom djelatniku ili osobi koja radi za drugog trgovca, kako bi se davatelju omogućila pogodnost na štetu drugog trgovca ili potrošača,
- neovlaštena uporaba usluga trgovačkog putnika, trgovačkog predstavnika ili zastupnika drugog trgovca,
- protupravno pribavljanje poslovne tajne drugog trgovca ili bespravno iskorištavanje povjerene poslovne tajne drugog trgovca.

Članak 68.

(1) Nadležni inspektor će u provedbi inspekcijskog nadzora usmenim rješenjem u zapisniku, do otklanjanja utvrđenih nedostataka, a najkraće na rok od 30 dana, zabraniti pravnoj ili fizičkoj osobi daljnje obavljanje djelatnosti trgovine ako:

- djelatnost trgovine obavlja bez registracije, odobrenja ili dozvole izdane od nadležnog tijela (članak 7., 8. i 9.),
- trgovinu na veliko određene robe ne obavlja u posebno uređenim i opremljenim skladištima (članak 8.)
- prodaje proizvode čija je prodaja drugim propisima zabranjena (članak 10. stavak 2.),
- prodaje alkoholna pića i pića koja sadrže alkohol ili duhanske proizvode osobama mlađim od 18 godina (članak 11.),
- djelatnost trgovine obavlja bez rješenja nadležnog tijela državne uprave kojim se utvrđuje da prodajni objekt, oprema i sredstva udovoljavaju propisanim uvjetima za obavljanje djelatnosti (članak 13.),
- predstavništvo strane osobe obavlja gospodarsku djelatnost ili ako predstavništvo prije otvaranja nije upisano u Registar (članak 52.)

– se ne pridržava propisanog radnog vremena (članak 58. – 62.),
– se zbog utvrđene povrede propisa treba izreći posebnim propisom predviđena upravna mjera zabrane prometa određenih proizvoda, a postoji opasnost od njezine prodaje, prikrivanja, zamjene ili uništenja.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka izvršit će se pečaćenjem prodajnog objekta, opreme i sredstava pomoću kojih se obavlja trgovina, ili na drugi pogodan način.

(3) Iznimno, mjera pečaćenja iz stavka 1. za radnje iz stavka 1. podstavka 1., 2., 4., 5., 6. i 7., ovoga članka neće se provesti ako trgovac najkasnije u roku od pet radnih dana od dana donošenja usmenog rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti trgovine nadležnom inspektorstu dostavi dokaze da su utvrđeni nedostaci iz podstavka 1., 2., 4, 5. i 6. ovoga članka otklonjeni, kao i o izvršenoj uplati novčanog iznosa od 30.000,00 kuna u državni proračun. U protivnom, rješenje će se provesti pečaćenjem sljedeći radni dan nakon isteka roka za dostavu propisanih dokaza.

(4) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka inspektor je dužan u pisanom obliku otpraviti stranci u roku od osam dana od dana izricanja zabrane usmenim rješenjem, osim ako u zapisniku o kontroli izvršenja rješenja utvrdi da su u tom roku nedostaci otklonjeni. Žalba se može izjaviti samo na pisani otporak rješenja. Inspektor je dužan na zahtjev stranke izdati pisano rješenje iako su nedostaci otklonjeni.

(5) Ako se u poslovnim prostorijama nalaze pokvarljivi proizvodi, trgovac može pisanim putem, u roku od 24 sata od dana pečaćenja prostorija, zatražiti da se one privremeno otpečate i da se u prisutnosti inspektora iz njih odmah iznesu pokvarljivi proizvodi te poduzmu sigurnosne i druge mjere u cilju sprječavanja nastanka štete, nakon čega će inspektor poslovne prostorije ponovno zapečatiti.

(6) Žalba izjavljena protiv rješenja iz ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

(7) Nadležni inspektor će u provedbi inspekcijskog nadzora rješenjem narediti otklanjanje nadzorom utvrđenih nedostataka i odrediti primjereni rok u kojem nedostatke treba otkloniti ili zabraniti prodaju robe ako:

- nema istaknute oznake o zabrani prodaje alkoholnih pića i pića koja sadrže alkohol ili duhanskih proizvoda osobama mlađim od 18 godina (članak 11.),
- prodajni objekt ne ispunjava propisane minimalne tehničke i druge uvjete ili ako nisu ispunjeni propisani uvjeti za prodaju izvan prodajnog objekta (članak 12.),
- trgovac nema podatke o stanju robe (članak 16.),
- proizvodi stavljeni u promet nemaju osiguran servis i rezervne dijelove (članak 19.),
- trgovac učini neku radnju koja se smatra nepoštenim trgovanjem (članak 64.).

(8) Ako nedostaci iz stavka 7. ovoga članka ne budu otklonjeni u određenom roku, nadležni inspektor će donijeti rješenje kojim će zabraniti obavljanje djelatnosti trgovine dok se utvrđeni nedostaci ne otklone.

(9) Prestanak izrečene mjere inspektor će utvrditi u zapisniku o kontroli izvršenja rješenja.

Kaznene odredbe

Članak 70.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 250.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

- obavlja djelatnost trgovine, a nije registrirana za obavljanje kupnje i prodaje robe i/ili obavljanje usluga u trgovini (članak 4.),
- obavlja djelatnost trgovine ili promijeni uvjete obavljanja djelatnosti trgovine bez

- rješenja nadležnog ureda državne uprave u županiji, odnosno nadležnog upravnog tijela Grada Zagreba o ispunjavanju uvjeta za obavljanje trgovine (članak 13.),
- obavlja trgovinu na malo u određenim vrstama prodajnih objekata suprotno posebnim propisanim uvjetima (članak 14.),
 - osobe koje obavljaju određene poslove u trgovini ne ispunjavaju uvjete minimalne stručne spreme (članak 15.)
 - obavlja trgovinu s inozemstvom suprotno propisanim uvjetima (članak 20.),
 - kupuje robu u inozemstvu radi prodaje u inozemstvu ili robu kupljenu u inozemstvu uvozi ili privremeno uvozi suprotno propisu o ograničavanju tih poslova (članak 26.),
 - se pri uvozu robe ne pridržava mjera zaštite domaće proizvodnje i zaštitnih pristojbi radi otklanjanja poremećaja (članak 29. – članak 34.),
 - se ne pridržava mjera donesenih radi otklanjanja poremećaja na tržištu (članak 56.),
 - se u svom poslovanju ne pridržava odredbi kojima je propisano radno vrijeme u djelatnosti trgovine (članak 58. – članak 62.),
 - postupa suprotno odredbama članka 64. ovoga Zakona.
- (2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.
- (3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba-obrtnik, a za prekršaj iz stavka 1. podstavka 1. ovoga članka i fizička osoba-građanin novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.

Članak 71.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 do 150.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:
- prodaje određenu robu putem dražbe suprotno propisanim uvjetima (članak 6.),
 - obavlja trgovinu na veliko suprotno propisanim uvjetima (članak 7.),
 - obavlja trgovinu na veliko određene robe u prodajnim objektima koji ne odgovaraju posebno propisanim uvjetima (članak 8.),
 - obavlja trgovinu na malo suprotno propisanim uvjetima (članak 9.),
 - obavlja trgovinu na malo izvan prodavaonice, ako taj oblik trgovine obavlja na štandovima i klupama izvan tržnica na malo, putem kioska, putem automata i prigodnom prodajom izvan mjesta koje je svojom odlukom odredilo predstavničko tijelo mjesno nadležnog grada ili općine (članak 10. stavak 3.),
 - obavlja trgovinu na malo izvan prodavaonice ako taj oblik trgovine obavlja na štandovima i klupama izvan tržnica na malo, putem kioska, putem automata i prigodnom prodajom na površinama koje imaju pristup s javno-prometne površine, za koje nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave nije dalo odobrenje (članak 10. stavak 4.),
 - prodaje u trgovini na malo alkoholna pića i druga pića koja sadržavaju alkohol te duhan i duhanske proizvode suprotno odredbama posebnog propisa osobama mlađim od 18 godina (članak 11.),
 - obavlja poslove direktne prodaje suprotno posebnim propisanim uvjetima (članak 12. stavak 4.),

- ne vodi propisanu evidenciju u trgovini (članak 16.),
 - ne osigura na propisani način servis i rezervne dijelove pri prodaju robe na hrvatskom tržištu (članak 19. stavak 4.),
 - obavlja provoz suprotno propisanim uvjetima (članak 21.),
 - suprotno ovom Zakonu ili propisu donesenom na temelju ovoga Zakona izvozi ili uvozi robu bez pribavljene određene potvrde ili ovjerene isprave (članak 22.),
 - privremeno izvezenu ili uvezenu robu uporabi za druge namjene, a ne za namjene za koje je bila privremeno izvezena, odnosno uvezena (članak 24. stavak 1. i članak 26.),
 - suprotno ovom Zakonu ili propisima donesenim na temelju ovoga Zakona uvozi i izvozi robu bez odobrenog kontingenta (članak 38.) ili bez dozvole (članak 49. i 50.),
 - ne izveze ili uveze robu u roku predviđenom odobrenjem (članak 39.),
 - suprotno ovom Zakonu ili propisu donesenom na temelju ovoga Zakona izvozi ili uvozi neobrađene dijamante (članak 51.),
 - prije otvaranja predstavništva ili ogranka predstavništva u Republici Hrvatskoj ne upiše predstavništvo ili ogranak predstavništva u Registar predstavništva (članak 52.),
 - u radu predstavništva postupa suprotno odredbama ovoga Zakona (članak 52.).
- (2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.
- (3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba-obrtnik novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.

Članak 73.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja nije obrtnik ili trgovac pojedinac ako prodaje robu izvan prodavaonica (tržnice na malo, tržnice na veliko, štandovi, klupe izvan tržnica na malo, prigodne prodaje, putem pokretne prodaje i sl.) te ako prodaje proizvode koji se prema posebnim propisima ne mogu prodavati na otvorenim prostorima, te ako neposredno prodaje robu sa uzgajališta i farmi, a nema otkupne stanice (članak 10.).
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 25.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja upravlja prostorom izvan prodavaonica iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. i 2. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.
- (4) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka uz novčanu kaznu izvršit će se i oduzimanje imovinske koristi ostvarene prekršajem.

Članak 75.

(1) Za prekršaje iz članka 70. stavka 1. podstavka 1., 2., 5., 6., 7., 8. i 10. i članka 71. stavka 1. podstavka 2., 6., 7. i 13., članka 71. stavka 3. koji se odnosi na prekršaje iz članka 71. stavka 1. podstavka 1., 2., 5., 6., 7., 8. i 10. i članka 71. stavka 3. koji se odnosi na prekršaje iz članka 71. stavka 1. podstavka 2., 6., 7. i 13. ovoga Zakona, osim novčane kazne, izvršit će se i oduzimanje imovinske koristi ostvarene izvršenjem prekršaja i oduzimanje predmeta koji su uporabljeni ili namijenjeni za izvršenje prekršaja ili su nastali izvršenjem prekršaja.

(2) Za prekršaj iz članka 71. stavka 1. podstavka 14. i članka 71. stavka 3. koji se odnosi na prekršaj iz članka 71. stavka 1. podstavka 14. ovoga Zakona osim novčane kazne može se izvršiti i oduzimanje predmeta koji su uporabljeni ili namijenjeni za izvršenje prekršaja ili su nastali izvršenjem prekršaja.

(3) Predmeti iz stavka 1. ovoga članka koji se izvoze ili uvoze, mogu se staviti pod carinski nadzor, do okončanja prekršajnog postupka.

Članak 76.

(1) Prekršajni postupak za prekršaje iz članka 70. stavka 1. podstavka 6. i članka 71. stavka 1. podstavka 14. ovoga Zakona, vodi Devizni inspektorat Republike Hrvatske.

(2) Prekršajni postupak za prekršaje iz članka 71. stavka 1. podstavka 12. i članka 72. ovog Zakona vodi Carinska uprava.